

DRICKSVATTEN I FRITIDSBÅTAR

Hör du till dem som undrar vad man kan göra när vattnet smakar illa? Var det flera år sedan du gjorde rent i tank och slangar har du möjlighet att göra sjölivet lite mer njutbart. Apoteksbolaget, Statens livsmedelsverk, Sjöfartsverket och Statens bakteriologiska laboratorium har tillsammans jobbat fram rekommendationer för dricksvatten i båtar.

Vi i Sverige är så vana vid att få ett gott och rent dricksvatten ur kranen att vi ofta glömmer bort att vattnet kan vara mindre hälsosamt. Vatten kan ha en dålig kvalitet p g a kemiska föroreningar och höga halter av mikroorganismer (t ex bakterier och virus). Ett sådant vatten kan ge upphov till t ex diarré.

Kommunalt vatten från ett reningsverk kontrolleras regelbundet och är i allmänhet bra. Brunnsvatten kontrolleras inte lika noga och dess kvalitet varierar mycket. Det genomgår inte heller någon rening.

Du kan själv förbättra vattenkvaliteten i din båt genom att göra så här:

På våren

Det första som man måste göra på våren med båtens dricksvattensystem är någon form av rengöring.

Om vattentankar, påfyllnadsrör, slangar och andra delar är åtkomliga för mekanisk rengöring är detta det effektivaste sättet.

- a) Rengör noga med varmt vatten, neutralt diskmedel och borste. Skölj noga flera gånger.

Går inte detta så:

- b) Fyll tanken med varmt vatten och neutralt diskmedel. Låt stå en stund. Skölj noga flera gånger.

eller i sämsta fall:

- c) Spola igenom med vatten upprepade gånger.

Vattentank, pump och slangar bör dessutom desinfekteras, speciellt om de två sista metoderna använts för rengöring.

Desinfektion görs lämpligen med ett kloravgivande medel, t ex Klorin eller Kloramin. Klorin kan köpas i de flesta matvaruaffärer. Kloramin finns f n endast i stora förpackningar på apotek och kan t ex inköpas och tillhandahållas av en båtklubb.

Tag 1/4 dl Klorin per 10 liter vatten eller 1 matsked Kloramin per 25 liter vatten och fyll tanken helt med denna blandning. Låt stå cirka 1 timme. Töm sedan systemet helt och skölj noga flera gånger med färskt vatten. Vattentanken är sedan klar att användas.

Slangar bör bytas vart annat eller vart tredje år om de inte blir rena efter rengöring och desinfektion. Välj ogenomskinliga slangar eller skydda dem mot ljus för att undvika algproblem. Alger kan nämligen inte tillväxa utan ljus.

Under säsongen

Försök att fylla på ett så bra vatten som möjligt. Undvik att fylla på om du är osäker om vattnets kvalitet. Töm alltid vattentanken innan du fyller på ett bra vatten. Tänk också på hur du hanterar vattenslangen, så att du inte förorenar dricksvattnet. Vid längre uppehåll bör vattentanken tömmas. Fyll på färskt vatten, när du åker ut igen. Tänk på att vatten är en färskvara.

Om vattnet börjar smaka eller lukta illa bör en desinfektion göras igen. Kan man se avlagringar i vattentanken bör denna först rengöras.

Kan vattnets kvalitet förbättras?

Små barn och andra känsliga personer blir lättare sjuka av ett dåligt vatten. Är du tveksam om vattnet är bra eller ej så finns det två sätt att förbättra dricksvattnets kvalitet:

- Koka vattnet i några minuter. Det är en bra metod som även är effektiv mot amöbor och andra tarmparasiter. Amöbor förekommer normalt inte i Sverige, men är vanliga i Finland och de östeuropeiska länderna.
- Tappa upp det vatten som skall drickas. Tillsätt en tablett Puritabs per liter vatten och låt stå i 10 minuter innan det används. Puritabs är ett kloravgivande medel, som kan köpas på apotek.

OBS! Klor har dålig effekt mot amöbor.

Att tillsätta ett kloravgivande medel direkt i vattentanken är inte att rekommendera, eftersom det är svårt att dosera klor i små mängder riktigt, då ett vatten med mycket organiska föreningar kräver högre klortillsatser.

Kan vattenkvaliteten upprätthållas

De kombinerade klor-silverpreparaten som säljs i båtaffärer kan upprätthålla vattnets kvalitet. Däremot kan de inte förbättra kvaliteten på vatten som redan från början är dåligt.

Följer man doseringsanvisningen så överskrids dessutom det gällande gränsvärdet för silver i dricksvatten. Livsmedelsverket utreder f n en ändring av bestämmelserna.

På hösten

Töm ut allt vatten. Rengör och desinfektera systemet. Låt tanken stå torr under vintern. Fyll INTE PÅ FROSTSKYDDSMEDEL eller dylikt. Se noga till att slangar och pumpar är tömda så de inte fryser sönder.

Lycka till och Trevlig båtsommar!

APOTEKSBOLAGET; SBL, vattensektionen; Statens Livsmedelsverk; Sjöfartsverket